

Književnik i slikar velikog utjecaja na hrvatsku kulturu

ZAGREB - 'Hommage' za jednog od najvažnijih hrvatskih slikara Josipa Vaništa, koji je svojim umjetničkim stvaralaštvom izazvao dramatične pomake u hrvatskoj kulturi, te je značajno utjecao na hrvatsku kulturnu, književnu i slikarsku povijest održan je 2. srpnja u Parku skulptura Gliptoteke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Vaništi je 'hommage' održan predstavljanjem knjige eseja uglednog hrvatskog esejista i književnog kritičara Milana Mirića "Tri eseja za J.V."

U tri eseja Mirić analizira Vaništin odnos prema likovnom stvaralaštvu, te prema dvojici hrvatskih književnih velikana - Tinu Ujeviću i Miroslavu Krležu. Vaništinim se svijetom bavi "Ravna crta Josipa Vaništa", "Vaništin portret Tina Ujevića" govori o njegovu doživljaju velikog hrvatskog pjesnika Tina Ujevića, a "Vaništom čitani Krležu" svojevrsni je komentar slikarevih portreta Krleže, ujedno i posljednjih Krležinih portreta uopće, stoji u knjizi.

U ime domaćina o Josipu Vaništi je govorio predsjednik HAZU-a Zvonko Kusić. Uz ostalo je rekao i ovo: - Književna postignuća toga jednog od najboljih hrvatskih tradicijskih crtača su značajna, Vaništa se u po-

Vaništi je 'hommage' održan predstavljanjem knjige eseja uglednog hrvatskog esejista i književnog kritičara Milana Mirića "Tri eseja za J.V."

N. GAJDOBRANSKI

sljednje vrijeme isprofilirao i kao pisac. Osim što je bio slikar, crtač i književnik, Vaništa je i kolekcionar koji je puno učinio za promociju hrvatske likovne umjetnosti. - te je nastavio: - Njegovi portreti jedni su od najboljih uopće u nas, a svojim je asketskim pristupom minimalistički reduktivno uspio doći do savršenstva. On je danas živa legenda i ponos HAZU-a i ako je itko zaslužio da bude ubrojen u kategoriju važnog i uvaženog člana HAZU-a koji je stvarao kulturni i nacionalni identitet Hrvatske, onda je to on. - riječi su

predsjednika HAZU-a Kusića.

O knjizi posvećenoj Vaništi je govorio akademik Ante Stamač - Mirić je jedan od najboljih hrvatskih esejista, antropolog i sociolog koji teži preciznom podatku i fenomenološkom tumačenju tog podatka, što je sada pokazao i na Vaništi kao veliki analitičar portreta tog velikog hrvatskog slikara. - rekao je o knjizi akademik Ante Stamač. A akademik Tonko Maroević istaknuo je: - Mirić je neprofesionalac likovnog čitanja koji osim formalne analize svojim esejima vraća

osjećaj da djelo pripada svijetu života i koji je pokazao kako zna pročitati brojne dimenzije Vaniština djela. -

Brojni djelatnici iz kulture, javnoga i političkoga života Hrvatske nazočili su svečanosti u Gliptoteci HAZU. Bili su nazočni ministrica kulture Andrea Zlatar-Violić, potpredsjednik Hrvatskog sabora Nenad Stazić,

savjetnik premijera Milanova Slavko Goldstein, predsjednik Društva Hrvatskih književnika Božidar Petrač, zamjenica zagrebačkog gradonačelnika Jelena Pavličić-Vukićević, te brojni drugi djelatnici iz kulturnoga, javnoga i političkoga života Hrvatske.

Josip Vaništa (Karlovac 1924.), slikar, akademik, dobitnik brojnih umjetničkih nagrada, umirovljeni sveučilišni profesor i autor nekoliko knjiga eseja te suosnivač umjetničke skupine Gorgona, jedan je od najistaknutijih hrvatskih umjetnika. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Marina Tartaglie. Prvu izložbu imao je 1952. s Miljenkom Stančićem u Muzeju za umjetnost i obrt, a samostalno je izlagao u Zagrebu, Karlovcu, Opatici, Rijeci, Osijeku i Parizu.